

Datos Identificativos				2011/12	
Asignatura	Facenda Pública. Sistema Fiscal			Código	611G02026
Titulación	GRAO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS				
Descritores	Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
	Grao	2º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía Aplicada 1				
Coordinación	Rego Veiga, Gustavo		Correo electrónico	gustavo.rego@udc.es	
	Profesorado		Correo electrónico		
	Campo Villares, Manuel Octavio del			moctadcv@udc.es	
	Dosío López, Manuel Jesús			manuel.dosio@udc.es	
	Rego Veiga, Gustavo			gustavo.rego@udc.es	
Web	http://				
Descrición xeral	<p>Nesta materia estúdanse as causas de intervención do Sector Público na actividade económica e a vertente de ingresos públicos. Delimitase o sector público e as súas funcións, e preséntase o orzamento como instrumento fundamental de intervención, ao incluír as previsións de gastos e ingresos deste axente económico.</p> <p>Introdúcense os ingresos públicos, dedicando os diferentes temas ás principais figuras tributarias: o Imposto Persoal sobre a Renda, o Imposto de Sociedades, a imposición indirecta e o financiamento subcentral.</p>				

Competencias da titulación	
Código	Competencia
A1	Xestionar e administrar una empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados de aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Tipoloxía	Competencias da titulación	
Comprender o funcionamento xeral das finanzas do Sector Público	saber	A6 A7 A8 A11	
Entender a lóxica interna dos principais impostos así como coñecer os seus aspectos máis polémicos	saber	A7 A8 A11	
Coñecer a terminoloxía e significado conceptual dos distintos elementos dun imposto	saber	A8	
Saber aplicar e resolver as liñas xerais do cálculo e liquidación dos impostos	saber saber facer	A8 A9 A11	
Habilidades de xestión da información: obtención e análise de diferentes fontes	saber saber facer	A6 A8 A9 A11	
Habilidade para traballar en equipos interdisciplinarios	saber saber facer	A12	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1 - INTRODUCCIÓN AO SECTOR PÚBLICO E ACTIVIDADE FINANCEIRA	<ul style="list-style-type: none"> • Razóns para a intervención do Sector Público na economía • Sector Público: configuración e delimitación e instrumentos de intervención • O Orzamento Público. Concepto principios e indicadores
TEMA 2 - INGRESOS PÚBLICOS E CONCEPTOS TRIBUTARIOS BÁSICOS	<ul style="list-style-type: none"> • Concepto e clases de ingresos públicos • Imposto: concepto, elementos e clasificación • Principios impositivos básicos. • Estrutura fiscal española
TEMA 3 - IMPOSTO SOBRE A RENDA PERSOAL	<ul style="list-style-type: none"> • Determinación do concepto fiscal de renda • Progresividade do imposto sobre a renda • Elección da unidade contribuínte • Inflación e o Imposto sobre a Renda • Efectos económicos do imposto sobre a renda
TEMA 4 - IMPOSTO DE SOCIEDADES	<ul style="list-style-type: none"> • Estrutura do Imposto de Sociedades • Imposto de Sociedades e decisións empresariais • Integración do Imposto de Sociedades co Imposto sobre a Renda Persoal
TEMA 5 - IMPOSICIÓN INDIRECTA	<ul style="list-style-type: none"> • Imposición indirecta selectiva. Impostos sobre consumos específicos • Impostos xerais sobre o volume de vendas. Clases e valoración • A imposición sobre o Valor Engadido
TEMA 6. FEDERALISMO FISCAL E AS FACENDAS TERRITORIAIS EN ESPAÑA	<ul style="list-style-type: none"> • Descentralización das funcións de gasto e financiamento dos gobernos subcentrais. • O financiamento autonómico e local en España.
TEMA 7. INTRODUCCION AO IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS	<ul style="list-style-type: none"> • Esquema xeral. • Liquidación do imposto. • Pagos a conta e xestión do imposto.

Planificación

Metodoloxías / probas	Atención personalizada	Avaliación	A Horas presenciais	F Factor estimado de horas non presenciais	B Horas non presenciais / traballo autónomo	C (A+B) Horas totais
Presentación oral	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	3	2.5	7.5	10.5
Proba obxectiva	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	2	13	26	28
Sesión maxistral	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	21	1.5	31.5	52.5
Solución de problemas	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	15	1.7	25.5	40.5
Traballos tutelados	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	1.5	9	13.5	15

Atención personalizada	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	3.5	0	0	3.5
------------------------	--------------------------	--------------------------	-----	---	---	-----

**C (A+B)
Horas totais 150
Carga lectiva en créditos ECTS UDC 6**

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Crearanse grupos de tres a cinco compoñentes para o desenvolvemento dun traballo proposto polo profesor. A finalidade dos traballos será promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes baixo a tutela do profesor.
Presentación oral	Os estudantes realizarán unha presentación do traballo tutelado realizado. Terá una duración máxima de 15 minutos por grupo.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.)). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Solución de problemas	Realización de actividades de carácter práctico (demostracións e/ou exercicios). Nalgúns casos poderán utilizarse os recursos de páxinas web oficiais (AEAT, MEH, Xunta de Galicia, etc.).
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Destinadas a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediante o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (busqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos)
Presentación oral	

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Presentación oral	Valorarase o soporte empregado na presentación, o dominio do tema e a capacidade de síntese	15
Traballos tutelados	Para a súa avaliación teranse en conta os seguintes	10

	aspectos: estrutura, contido, fontes de información utilizadas, a redacción e a participación nas actividades de atención personalizada.	
Proba obxectiva	Consistirá nun exame escrito que se dividirá en dúas partes: unha parte teórica (nas que se poden utilizar preguntas de resposta múltiple e/ou ensaio) e unha parte práctica. A cualificación da proba será o resultado da valoración conxunta das dúas partes.	60
Solución de problemas	Resolución de exercicios e supostos prácticos de liquidación que deberá entregar o estudante aos profesores	15

Observacións avaliación

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do segundo cuadrimestre e no mes de xullo, respectivamente.

A entrega de exercicios e traballos e presentación oral realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do segundo cuadrimestre. A entrega e presentación oral dos traballos pode realizarse tamén desde o último día de avaliación do segundo cuadrimestre e o inicio da oportunidade de xullo, sempre que exista causa obxectiva que xustifique a imposibilidade de facelo no período no que se desenvolven as actividades docentes. A entrega de exercicios e supostos resoltos polo estudante como a de traballos tutelados se realizará nas datas que estableza o profesor.

Terá cualificación de non presentado quen só participe de actividades de avaliación que teñan, en conxunto, una ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

Para aprobar a materia, asemade de sumar 5 ou máis puntos na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima de 2 de 6 puntos na proba obxectiva e 1.25 de 4 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación.

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	ALBI, E., J.M. GONZÁLEZ-PÁRAMO e I. ZUBIRI (2004): <i>Economía Pública II</i> , Ed. Ariel, Barcelona.
	COSTA, M., J.M. DURÁN e outros (2005): <i>Teoría básica de los impuestos. Un enfoque económico</i> , 2ª ed, Ed. Thomson Civitas.
	DOMÍNGUEZ, J.M. e G. CARRASCO (1998): <i>Ejercicios de Hacienda Pública</i> , Ed. Pirámide, Madrid.
	ROSEN, H.S. (2002): <i>Hacienda Pública</i> , 5ª edición, Ed. McGraw-Hill, Madrid.
	RUIZ-HUERTA, J. e J. LOSCOS FERNÁNDEZ (dirs) (2003): <i>Ejercicios de Hacienda Pública</i> , Ed. McGraw-Hill, Madrid.

MORENO MORENO, M.C e PAREDES GÓMEZ, R. (2010): *Fiscalidad individual y Empresarial* Madrid, Civitas.

AEAT (2010): *Manual Práctico IRPF*. Madrid, AEAT.

ALBI IBAÑEZ, E. (2010): *Sistema Fiscal Español, Tomos I y II* Barcelona, Ariel

POVEDA BLANCO, F. e SÁNCHEZ SÁNCHEZ, A. (2010): *Sistema fiscal. Esquemas y supuestos prácticos*. Pamplona. Aranzadi

MEMENTO FISCAL 2011: Ediciones Francis Lefebvre. Madrid. Marzo 2011.

TODO RENTA 2011: Editorial CISS Valencia

**Bibliografía
complementaria**

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario